

Handläggare
Rhodin Elise

Datum
2015-04-16

Diarienummer
KTN-2015-0333

Kulturnämnden

Information om fördelning av statliga medel för kultur och fritid inom det finska förvaltningsområdet 2015

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att ta emot informationen.

Sammanfattning

Uppsala kommun är sedan 2010 förvaltningsområde för finska språket. Staten har avsatt medel till stöd för kommunerna i arbetet med att uppfylla kraven enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724). För utnyttjande av medlen ska i möjligaste mån samråd med representanter för minoriteten ha skett. Samråd är upprättat av kommunledningskontoret där kulturförvaltningens avdelning för strategi & omvärld deltar. Kommunstyrelsen har beslutat att de nämnder som är berörda av förvaltningsområdets arbete ska handlägga ansökningar, initiera aktiviteter och ge uppdrag inom sina sakområden.

Ärendet

De statliga medlen har nu av Länsstyrelsen fördelats för år 2015 och till kulturnämnden har kommunstyrelsen avsatt 526,8 tkr. Dessutom får kulturnämnden behålla 1,2 tkr som förts över från 2014 års budget vilket gör att kulturnämndens summa för området är 528 tkr.

Redovisning av hur medlen använts ska ske till kommunstyrelsen i samband med del- och årsbokslut. Kommunstyrelsen redovisar till Länsstyrelsen.

Kulturnämnden har delegerat till chefen för kulturförvaltningens avdelning för strategi och omvärld att besluta om kultur- och fritidsaktiviteter, bidrag och uppdrag inom det finska förvaltningsområdet

Innebörden av att vara ett förvaltningsområde för finska språket är bland annat att Uppsala kommun ska skydda och främja minoritetens möjligheter att behålla och utveckla sin kultur. Barns utveckling av kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt. Statsbidraget får endast användas till merkostnader inom förvaltningsområdet. För 2015 har Uppsala kommun från staten fått 1 975 tkr till sitt förfogande. För att säkerställa genomförandet på ett effektivt och sakkunnigt sätt samt behålla dialogen med minoriteten och underlätta dess kontakter med kommunen har man enligt direktiv från staten samrått med representation för minoriteten: Sverigefinländarnas språk- och kulturförening i Uppsala, Svenska kyrkans finska församling i Uppsala samt Finska studentföreningen. En åtgärds- och aktivitetsplan har där tagits fram för 2015, vilken nu kommunstyrelsen uppdrar till kulturnämnden att genomföra. Där har följande poster angetts som angelägna under kulturnämndens ansvarsområde:

- Suomi-koulu/ finsk skola på fritiden, Sverigefinländarnas språk- och kulturförening
- Lokalkostnader för Sverigefinländarnas språk- och kulturförenings verksamhet
- Småbarnsverksamhet, Sverigefinländarnas språk- och kulturförening
- Sommarläger och midsommarfest, finska församlingen
- Fortsättning på rap-projekt, finska församlingen
- Ny finsk film, Fyrisbiografen
- Finska barnfilmer, Fyrisbiografen
- Barnteater, Den Lilla Teatern
- Kulturaktiviteter för äldre på Onnela (finska äldreboendet)
- Konsert med folkmusikgruppen Värttinä, KulturAlla
- Sagostunder stadsbiblioteket
- Självständighetsdagen 2015, samarrangemang finska församlingen m fl.

Ytterligare bidrag och uppdrag kan tillkomma, beroende på tillgång till medel. Samråd sker dock alltid med minoriteten om fördelningen.

Ekonomiska konsekvenser

Beslut om kultur- och fritidsaktiviteter, bidrag och uppdrag inom det finska förvaltningsområdet ryms inom angiven budgetram.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

Bilaga: Fördelning av statsbidrag finskt förvaltningsområde 2015 (KSN-2015-0639)

Handläggare
Hagström Ingela
Klinge-Nygård Nina

Datum
2015-03-10

Diarienummer
KSN-2015-0639

Kommunstyrelsen

Fördelning av statsbidrag finskt förvaltningsområde 2015

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna inriktningen av redovisade aktiviteter 2015 inom förvaltningsområdet för finska enligt föredragningen,

att fördela statliga medel för 2015 till nämnderna enligt föredragningen,

att uppdra till berörda nämnder att i samband med del- och årsbokslut till kommunstyrelsen redovisa hur medlen använts, samt

att uppdra till arbetsutskottet att en gång per år kalla representanter för den sverigefinska minoriteten till ett särskilt samråd.

Ärendet

Uppsala kommun är förvaltningsområde för finska och staten har avsatt medel till stöd för kommunerna i arbetet med att uppfylla kraven enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724). För utnyttjande av medlen ska i möjligaste mån samråd med representanter för minoriteten ha skett och sådant samråd är upprättat och sker kontinuerligt sedan hösten 2010. De nämnder som berörs av förvaltningsområdet har under 2014 behandlat ansökningar, initierat aktiviteter samt gett uppdrag inom sina ansvarsområden. Uppdelning av både medel och ansvar föreslås fortsätta även innevarande år.

Föredragning

Uppsala kommun är förvaltningsområde för finska sedan 1 januari 2010. Det innebär -att kommunen ska informera minoriteten om lagen,

- att vi ska ge minoriteten möjligheter till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med representanter för dem i sådana frågor,
- att enskilda har rätt att använda finska vid sina kontakter med en förvaltningsmyndighet. Om en enskild tar kontakt på finska i ett ärende där denna är part, är myndigheten skyldig att ge muntligt svar på samma språk,
- att förvaltningsmyndigheter ska verka för att det finns tillgång till medarbetare med kunskaper i finska där detta behövs i enskildas kontakter med myndigheten,
- att kommunen ska erbjuda förskoleverksamhet och äldreomsorg där hela eller delar av verksamheten bedrivs på finska,
- att kommunen tillsammans med minoriteten ska kartlägga behovet av åtgärder till stöd för användning av finska.

Utgångspunkten i arbetet är att kommunen ska skydda och främja finska språket samt främja minoritetens möjlighet att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

Under 2014 har exempelvis frågor om fler förskoleplatser, utökad modersmålsundervisning och ökad tonvikt vid finska språket på den finska avdelningen inom äldreomsorgen tagits upp under samråden som angelägna frågor för minoriteten. Under senhösten 2014 genomfördes en behovskartläggning bland sverigefinnarna i kommunen. Rapporten från kartläggningen visar på samma önskemål och behov som kommit fram under samråden (**bilaga 1**). Generellt uttrycker de svarande hushållen en oro för barn och unga och hur de ska kunna få tillräckligt goda kunskaper i finska genom det befintliga samhälleliga stödet.

I samråd med den sverigefinska minoriteten utarbetades förslag på aktivitets- och åtgärdsplan 2011, 2012, 2013 och 2014. Kommunstyrelsen har dessa år tillstyrkt respektive års aktivitetsplan samt beslutat om fördelning av de statliga medlen mellan berörda nämnder och kommunstyrelsen. Detta i syfte att föreslagna aktiviteter och åtgärder ska genomföras och hanteras effektivt och sakkunnigt.

Ett förslag till aktivitets- och åtgärdsplan har nu tagits fram för 2015 vilken medför en fördelning av årets statliga medel för förvaltningsområdet. I samråd med Sverigefinnarnas språk- och kulturförening samt Svenska kyrkans finska församlingsgrupp i Uppsala har exempel på åtgärder och aktiviteter tagits fram utifrån de prioriteringar som minoriteten önskar och som också är förenligt med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (**bilaga 2**). Från kommunens sida har representanter från berörda förvaltning deltagit och tillstyrkt förslagen till aktiviteter.

Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden, äldrenämnden samt kulturnämnden har uppdrag att ansvara för aktiviteterna/åtgärderna inom respektive ansvarsområde. Detta underlättar ställningstagandet till vad som ingår i ordinarie verksamhetsområde och vad som är merkostnader och därmed omfattas av de statliga medlen.

Enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (§5) ska förvaltningsmyndigheter, i detta fall kommunen, ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som

berör dem och så långt det är möjligt samråda med representanter för minoriteterna i sådana frågor. Sedan våren 2010 hålls ca 10 samråd per år då tjänstemän från berörda förvaltningar möter representanter för den sverigefinska minoriteten. Mötet har ingen formell beslutanderätt, men det kan ställa frågor, framföra önskemål, utbyta information samt ge rekommendationer.

Vid behov inbjuds andra tjänstemän från förvaltningar eller verksamheter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har sedan hösten 2011 bjudit in till ett så kallat utökat samråd en gång om året. Medverkar gör då också stadsdirektören samt berörda tjänstemän.

Den sverigefinska minoriteten har uttalat att politisk medverkan vid samråd är välkommen varför det så kallade utökade samrådet föreslås fortsätta och att de ordinarie samråden är öppna för politisk medverkan bör poängteras.

Kommunstyrelsen (KS) ansvarar för att en finsktalande samordnare finns tillgänglig genom kommuninformationen och är ansvarig för att samråd hålls kontinuerligt.

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande information och marknadsföring angående förvaltningsområdet, både internt och externt. Utbildning och kompetensutveckling ska ske av både nämnder och tjänstemannaorganisationen.

Utbildningsnämnden (UBN) har ansvaret för att fylla de finskspråkiga förskoleplatserna med sverigefinska barn. Den ansvarar också för att undersöka möjligheterna att erbjuda förskoleverksamhet delvis på finska till de barn som inte kan gå på Hällby förskolas finskspråkiga avdelningar.

Äldrenämnden (ÄLN) ansvarar för att finskspråkiga boendeplatser för äldre finns och att biståndshandläggning kan ske på finska samt kontinuerliga aktiviteter på finska för alla äldre än 65 år. Den ansvarar också för att undersöka möjligheterna att erbjuda äldreomsorg delvis på finska till de äldre som inte bor på vård- och omsorgsboendet Fortuna/Onnelas finskspråkiga avdelningar.

Kulturnämnden (KTN) har ansvar att fortsätta med kulturevenemang och fritidsaktiviteter för alla åldrar.

Utöver ovan nämnda aktiviteter kan samtliga ovan namngivna nämnder och kommunstyrelsen bevilja bidrag för aktiviteter och åtgärder eller ge uppdrag i minoritetslagens anda som uppkommer efterhand i mån av kvarvarande medel fram till 31 december 2015. Det är av vikt att även sådana beslut föregås av samråd med minoriteten.

Förslag till fördelning av statliga medel (i kronor)

Nämnd	Återstår 2014	Bidrag 2015	Totalt 2015
KS	46 882	673 449	720 331
UBN	42 648	731 352	774 000

ÄLN	76 000	44 000	120 000
KTN	1 200	526 800	528 000
Summa	166 730	1 975 601	2 142 331

Ekonomiska förutsättningar

Enligt 8 § i regeringens förordning om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:1299) avser statsbidraget till kommuner merkostnader som uppkommer med anledning av de rättigheter som enskilda har enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Det är endast för merkostnader inom förvaltningsområdet för finska som bidraget får användas.

Storleken på statsbidraget är avhängigt antalet invånare och förbrukade medel föregående år. Eftersom Uppsala kommun förbrukat 1 975 601 kronor av statsbidraget 2014 och därmed har ett överskott på 4 399 kronor från 2014 har Uppsala kommun beviljats statsbidrag med 1 975 601 kronor för 2015 (**bilaga 3**). Totalt kvarvarande medel från 2014 och tidigare år är 166 730 kronor.

Nämnderna ska till kommunstyrelsen rapportera vad som gjorts och hur medlen använts vid del- och helårsbokslut. Kommunstyrelsen sammanställer och återrapporterar därefter till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef för kommunledningskontoret

Handläggare
Nina Klinge-Nygård

Datum
2015-03-10

Diarienummer
KSN-2015-0639

Förslag 2015-03-10

Åtgärds- och aktivitetsplan 2015 avseende förvaltningsområdet för finska Uppsala kommun

Denna plan är framtagen i samråd med Sverigefinnarnas språk- och kulturförening samt Svenska kyrkans finska församlingsgrupp i Uppsala vilka är representanter för den sverigefinska minoriteten i Uppsala kommun.

Statsbidraget

- Uppsala kommun har idag 1 975 601 kr som ska **utnyttjas 2015** för arbetet inom förvaltningsområdet. Utöver dessa medel finns ca 166 730 kr outnyttjade medel från tidigare år.
- Kommunstyrelsen tar beslut hur dessa medel ska fördelas på aktuella nämnder och ger i samband med detta nämnderna i uppdrag att genomföra aktivitetsplanen och använda tilldelade medel under 2015.
- Prioritera områden enligt minoritetslagen (2009: 724), dvs. förskola på finska (§17), barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket (§4), äldreomsorg på finska (§18), kultur för alla åldrar (§4), samråd (§5) och information (§3) till både minoriteten och inom kommunen som organisation.
- Alla ansökningar från ideella organisationer skickas till kommunstyrelsen som sedan fördelar ansökan till för ansökan behörig nämnd. **Om aktiviteten finns upptagen i denna aktivitetsplan behövs inget ytterligare samråd med minoriteten.** Om ansökan gäller tillägg till planen ska samråd ske med minoriteten på de månatliga samrådsmötena. Nämnderna har också att ta hänsyn till sin ordinarie verksamhet då endast **merkostnader** kan bekostas med dessa statliga medel.
- Förutsättningar för att erhålla medel för frivilligorganisationer och föreningar är att de förbinder sig att använda medlen i enlighet med minoritetslagens anda samt redovisa sina aktiviteter utifrån de medel de fått och följa de rutiner som ska tas fram för redovisning. Redovisningen ska sändas till den nämnd som beviljat bidraget.
- Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen sina aktiviteter/resultat vid helårsbokslut samt inför rapportering till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Utbildningsnämnden – 774 000 kr

- Tomplatser inom finskspråkiga förskoleverksamheten. 5 tomplatser på helårsbasis. Månatlig uppföljning, eventuella överskjutande medel omfördelas till annan aktivitet.
- Göra mera för delvis finskspråkig förskoleverksamhet. Frågan är lyft till förvaltningen.
- Fortbildning och nätverkande för personalen, samt pedagogiskt material, avdelningen Vilekulla/Huvikumpu, Hällby förskola.

Äldrenämnden – 120 000 kr

- Säkerställa att biståndshandläggning kan göras på finska.
- Träffpunktsverksamhet.
- Pedagogiskt stöd minneslådor. Eventuellt koppla till Onnela, förvaltningen återkommer.
- Göra mera för delvis äldreomsorg på finska. Frågan är lyft till förvaltningen.

Kulturnämnden – 528 000 kr

- Suomi-koulu (Föreningen).
- Lokal föreningen på Fyrisgården.
- Småbarnsverksamhet (Föreningen).
- Sommarläger (Församlingsgruppen). Midsommarfest avslutar lägret, öppen även för de som inte deltagit i lägret.
- Fortsättning på rap-projektet (Församlingsgruppen).
- Fyrisbiografen Ny finsk film.
- Fyrisbiografen finska barnfilmer.
- Barnteater, Den Lilla Teatern.
- Kulturaktiviteter för äldre på Onnela.
- Kultureernas Karneval 2015: folkmusikgruppen Värttinä. Förflyttas eventuellt till hösten.
- Sagostunder stadsbiblioteket.
- Självständighetsdagen 2015.

Kommunstyrelsen – 720 331 kr

- Finsktalande samordnare inklusive omkostnader, samråd, information.

Planer på väntelistan (plan B) som förverkligas om medel blir över :

- Föreläsning eller föreläsningsserie för allmänheten om förslagsvis tvåspråkighet, information till blivande föräldrar, information till småbarnsföräldrar, minoritetslagen, demens och språk. Olika ämnen som handlar om sverigefinnar och sådant som berör dem. Eventuellt samarbeta med landstinget. (KS)
- Allsång i Parksnäcken (Församlingsgruppen). (KTN)
- Teater för vuxna. (KTN)
- Nybörjarkurs i finska för unga vuxna från 18 år. (KTN)
- Kulturevenemang. (KTN)
- Gemensam kultur för barn-äldre. (KTN)